

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گرگان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC)
طرح درس روزانه (Lesson Plan)

رشته: پرستاری مراقبتهای ویژه	تعداد دانشجو: 5 نفر	تعداد واحد: 1/5	نام درس: نظریه ها، الگوها و مفاهیم پرستاری مراقبتهای ویژه
پیش نیاز: ---	مدرس: آقای دکتر بذرافشان و خانم دکتر حق شناس	نیم سال: دوم 1404- 1403	مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 1
	عنوان جلسه: معرفی درس، تاریخچه، مفهوم و مشخصات نظریه ها و الگوهای پرستاری
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با تاریخچه، مفهوم و مشخصات نظریه ها و الگوهای پرستاری	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ با تاریخچه نظریه ها و الگوهای پرستاری آشنا شود. ○ مفهوم و مشخصات نظریه ها و الگوهای پرستاری را شرح دهد. ○ مفاهیم، قضیه و پیش فرض را تعریف کند. ○ تفاوت تئوریها و مدلهای پرستاری را تحلیل کند. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 2
	انواع تئوریها، توسعه تئوریها، کاربرد الگوها و مدلها در پرستاری
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با انواع تئوریها، توسعه تئوریها، کاربرد الگوها و مدلها در پرستاری	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ فرایند توسعه تئوریها و مدلهای پرستاری را توضیح دهد. ○ کاربرد الگوها و مدلها در پرستاری را بیان کند. ○ کاربرد الگوها و مدلها در مراقبتهای ویژه پرستاری را تحلیل کند. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 3
	عنوان جلسه: نظریه فلورانس نایتینگل و نظریه تکاملی پیلاو
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با نظریه فلورانس نایتینگل و نظریه تکاملی پیلاو و کاربردهای آن در مراقبتهای ویژه	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ مفاهیم مهم نظریه نایتینگل را تعریف کند. ○ پیش فرضهای اصلی نظریه نایتینگل را بیان کند. ○ کاربرد نظریه نایتینگل در مراقبتهای پرستاری را تحلیل کند. ○ انسان را از دیدگاه جانسون تعریف کند. ○ مراحل نظریه تکاملی پیلاو را توصیف کند. ○ ارتباط بین فردی را از منظر پیلاو شرح دهد. ○ ارتباط پرستار با بیمار را براساس نظریه تکاملی پیلاو تحلیل کند. ○ کاربردهای نظریه تکاملی پیلاو در مراقبتهای پرستاری را توضیح دهد. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 4
	عنوان جلسه: سیستم های رفتاری جانسون و کاربردهای آن در مراقبتهای ویژه
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با سیستم های رفتاری جانسون و کاربردهای آن در مراقبتهای ویژه	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ مفاهیم اصلی نظریه جانسون را تعریف کند. ○ پیش فرضهای عمده نظریه جانسون را بیان کند. ○ مفهوم انسان به عنوان یک سیستم رفتاری را تشریح کند. ○ چهار ویژگی سیستم از منظر جانسون را بیان کند. ○ خرده سیستم های نظریه جانسون را ذکر کند. ○ هدف هر یک از خرده سیستمها را مشخص کند. ○ عوامل مهم موثر بر هر یک از خرده سیستمها را توضیح دهد. ○ مکانیسمهای system requirements در نظریه جانسون را تجزیه و تحلیل کند. ○ چگونگی استفاده از نظریه جانسون در مراقبتهای پرستاری را تحلیل کند. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 5
	عنوان جلسه: مدل پرستاری خودمراقبتی اورم و کاربست آن در مراقبتهای ویژه
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با مدل پرستاری خودمراقبتی اورم و کاربست آن در مراقبتهای ویژه	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ مفاهیم مهم مدل اورم را تعریف کند. ○ فرضیات اصلی مدل اورم را شرح دهد. ○ ابعاد مختلف مفهوم خود در مدل اورم را تجزیه و تحلیل کند. ○ نیازهای همگانی و تکاملی مراقبت از خود و نیازهای مراقبت از خود هنگام انحراف از سلامتی را به تفکیک تشریح نماید. ○ اجزاء مراقبت از خود از منظر اورم را توضیح دهد. ○ کاربرد مدل اورم در حیطه های مختلف پرستاری را تحلیل کند. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 6
	عنوان جلسه: نظریه مارتا راجرز و کاربست آن در مراقبتهای ویژه
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با نظریه مارتا راجرز و کاربست آن در مراقبتهای ویژه	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ مفاهیم کلیدی نظریه راجرز را تعریف کند. ○ مفهوم انسان واحد راجرز را بیان کند. ○ پیش فرضهای اصلی نظریه راجرز را توضیح دهید. ○ کاربرد نظریه راجرز در حیطه های مختلف پرستاری را تحلیل کنید. ○ چگونگی کاربست نظریه راجرز در مراقبت پرستاری را تشریح کنید. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 7
	عنوان جلسه: مدل سازگاری روی و کاربری آن در مراقبت‌های ویژه
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با مدل سازگاری روی و کاربری آن در مراقبت‌های ویژه	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ مفاهیم اصلی مدل روی را تعریف کند. ○ پیش فرضهای مدل روی را تعریف کند. ○ انواع محرکها را از دیدگاه روی تشریح کند. ○ سه سطح سازگاری را مطابق با تئوری روی تحلیل کند. ○ مفهوم انسان به عنوان یک سیستم سازگاری را از دیدگاه روی توصیف کند. ○ چهار مد سازگاری (فیزیولوژیک، درک از خود، ایفای نقش، و استقلال و وابستگی) را تجزیه و تحلیل کند. ○ زیر سیستم‌های تنظیم کننده و شناختی را شرح دهد. ○ ساختار فرآیند پرستاری مدل روی را تشریح کند. ○ کاربرد مدل روی در حیطه های مختلف پرستاری را توضیح دهد. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 8
	عنوان جلسه: تئوری واتسون و کاربری آن در مراقبت‌های ویژه
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با تئوری واتسون و کاربری آن در مراقبت‌های ویژه	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ مفاهیم اصلی تئوری مراقبت انسانی واتسون را تعریف کند. ○ پیش فرضهای اصلی تئوری مراقبت انسانی واتسون را بیان کند. ○ 10 فرایند کاریتاس و عوامل مراقبتی تئوری مراقبت انسانی واتسون را تشریح کند. ○ کاربرد تئوری واتسون در حیطه های مختلف پرستاری را تحلیل کند. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 9
	عنوان جلسه: کاربست مدل سینرژي و فرایند پرستاری در مراقبت های ویژه
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با کاربست مدل سینرژي و فرایند پرستاری در مراقبت های ویژه	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ ایده و مفهوم اصلی مدل سینرژي را بیان کند. ○ مفروضات هدایت کننده مدل سینرژي برای مراقبت از بیمار را تشریح کند. ○ 8 ویژگی مددجو از منظر مدل سینرژي را تجزیه و تحلیل نماید. ○ 8 شایستگی پرستار را مطابق با مدل سینرژي تحلیل کند. ○ نحوه کاربرد مدل سینرژي در مراقبت های ویژه را توضیح دهد. ○ کاربردهای مدل سینرژي در حیطه های مختلف پرستاری را تشریح نماید. ○ مفهوم فرآیند پرستاری را توضیح دهد. ○ تمایز فرایند پزشکی و پرستاری را تجزیه و تحلیل نماید. ○ مراحل پنج گانه فرآیند پرستاری شامل بررسی، تشخیص گذاری، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی را توضیح دهد. ○ نحوه بکارگیری مفاهیم تفکر نقادانه، استدلال تشخیصی و قضاوت بالینی در مراحل مختلف فرآیند پرستاری را تحلیل کند. ○ نحوه بکارگیری و اجرای فرایند پرستاری در مراقبت های ویژه را شرح دهد. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 10
	عنوان جلسه: مفهوم ریتم های بیولوژیک، مفهوم استرس و کنترل آن در مراقبت ویژه
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با مفهوم ریتم های بیولوژیک با تاکید بر خواب، مفهوم استرس و کنترل آن در مراقبت ویژه	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ مفهوم ریتم های بیولوژیک در مراقبت های ویژه را توضیح دهد. ○ فیزیولوژی خواب را با تاکید بر چرخه خواب و بیداری و مکانیسم های تنظیمی آن تجزیه و تحلیل کند. ○ انواع خواب را نام ببرد. ○ ویژگیهای انواع خواب را به تفکیک توضیح دهد. ○ اهمیت خواب در فرایند بهبودی مددجوی بستری در بخش مراقبت ویژه تشریح کند. 	

- عوامل موثر بر خواب بیماران بستری در بخش مراقبت ویژه بیان کند.
- مداخلات پرستاری ویژه برای ارتقاء چرخه های خواب طبیعی در مددجویان را شرح دهد.
- مفهوم استرس در بخشهای ویژه را بیان کند.
- انواع استرسور های موجود در بخشهای ویژه را ذکر کند.
- عوامل موثر بر نحوه پاسخدهی بیماران بستری در بخشهای ویژه به استرسورهای مختلف را تحلیل نماید.
- نظریه های استرس را با تاکید بر وضعیت بیماران بخشهای ویژه توضیح دهد.
- مداخلات پرستاری موثر برای مدیریت استرس مددجویان در بخشهای ویژه را تشریح کند.
- اهمیت مدیریت استرس در فرایند بهبود بیماران را درک کند.

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 11
	عنوان جلسه: مفهوم آسایش، درد و مراقبت های تسکینی در مراقبت های ویژه
هدف کلی:	
آشنایی دانشجویان با مفهوم آسایش، درد و مراقبت های تسکینی در مراقبت های ویژه	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):	
دانشجو قادر باشد:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ مفهوم درد در مراقبت های ویژه را شرح دهد. ○ انواع درد را براساس ویژگیهای مختلف (منشاء، طول مدت، شدت و ...) طبقه بندی کند. ○ فیزیولوژی درد را شرح دهد. ○ نحوه ارزیابی درد در مددجویان را بیان کند. ○ مدل ها و ابزارهای بررسی درد در مددجویان بستری در بخشهای ویژه را تشریح کند. ○ عوامل موثر بر درد را با تاکید بر شرایط مددجویان بستری در بخشهای ویژه تحلیل کند. ○ چالشهای مرتبط با ارزیابی و مدیریت درد را تشریح کند. ○ روشهای دارویی و غیر دارویی مدیریت درد در بخشهای ویژه را شرح دهد. ○ مفهوم آسایش در مراقبت های ویژه را تعریف کند. ○ مفهوم مراقبت تسکینی در مراقبت های ویژه را شرح دهد. ○ اصول و رویکردهای مراقبت تسکینی را توضیح دهد. ○ نقش مراقبت تسکینی در بهبود کیفیت زندگی بیماران بدحال را تحلیل کند. ○ با حمایت های عاطفی، معنوی و عملی در مراقبت تسکینی آشنا شود. ○ مداخلات پرستاری برای ایجاد آسایش و تسکین درد و علائم بیماران ویژه را تشریح کند. ○ اهمیت رضایت بیمار، خانواده و پرستاران در مراقبت تسکینی را بررسی کند. ○ اهمیت آسایش و مراقبت تسکینی در بخشهای ویژه را درک کند. 	

مدت تدریس: 2 ساعت	شماره جلسه: 12
	عنوان جلسه: مفهوم محرومیت و اضافه بار حسی در مراقبت های ویژه، مفهوم مرگ و مراقبت های بیمار در حال احتضار

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفهوم محرومیت و اضافه بار حسی در مراقبت های ویژه، مفهوم مرگ و مراقبت های بیمار در حال احتضار

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد:

- مفهوم محرومیت و اضافه بار حسی در مراقبت های ویژه را بیان کند.
- علل ایجاد این محرومیت / اضافه بار حسی در بخش های مراقبت ویژه را شناسایی کند.
- علائم بالینی (توهم، اضطراب، اختلال در تمرکز) محرومیت / اضافه بار حسی را تحلیل کند.
- عوارض (افسردگی، واپس گرایی) محرومیت / اضافه بار حسی را تشریح کند.
- اهمیت تنظیم محیط درمانی متناسب با نیازهای حسی بیمار را درک کند.
- همدلی در مواجهه با اختلالات ادراکی بیماران را تقویت کند.
- مراقبتهای پرستاری برای پیشگیری و مدیریت محرومیت / اضافه بار حسی را تحلیل کند.
- مفهوم مرگ را توضیح دهد.
- بایدها و نبایدهای مراقبت از بیمار در حال احتضار را یاد بگیرد.
- با روش های مدیریت درد، تغذیه و بهداشت بیمار در این احتضار آشنا شود.
- مهارت های همدلی، ارتباط و حفظ حریم شخصی بیمار را تقویت کند.
- اهمیت شناخت وضعیت جسمی، روانی و معنوی بیمار در حال احتضار را درک کند.
- نقش تیم های تخصصی و خدمات حرفه ای در مراقبت از بیمار در حال احتضار را توضیح دهد.
- مراقبت های پرستاری بیمار در حال احتضار بستری در بخش های ویژه را تشریح کند.

شیوه ارائه درس / فعالیت های یاددهی - یادگیری:

- سخنرانی با امکانات آموزشی شامل: ویدئو پروژکتور، وایت بورد، لپ تاب
- پرسش و پاسخ، ارائه مقاله و سمینار دانشجویی

وسایل کمک آموزشی:

ویدئو پروژکتور، وایت بورد و لپ تاب

ارزشیابی (آغازین، تکوینی، پایانی):

- ارزشیابی در طول ترم (حضور فعال و مسمتر در کلاس، ارائه خلاصه مقاله در زمینه مفاهیم پرستاری، ارائه سمینار در مورد کاربرد یکی از تئوریهای پرستاری در مراقبت ویژه):
3 نمره
- ارزشیابی پایان ترم:
17 نمره

منابع:

1. Tomy, A.M. & Alligood, M.R. (Last Edition) Nursing Theory (Utilization & application) 2nd edition. Mosby, Elsevier.
2. Johnson, B.M and Webber, P.B. (Last Edition), An Introduction to Theory and Reasoning in. Nursing. Lippincott Williams and Wilkins.
3. Alligood M.R. & Tomy, A.M. (Last Edition) Nursing Utilization & Application. Mosby.
4. Pearson, A., Vaughan, B. and Fitz Gerald, M. (Last Edition) Nursing Models for practice. Edinburgh. Butterwarth Heinemann.
5. Tonja M Hartjes. AACN Core Curriculum for High Acuity, Progressive, and Critical Care Nursing, last Edition, Elsevire, St louis.
6. Linda N Urden, Kathleen M Stacy, Mary E Lough. Critical Care Nursing, Diagnosis and management, last Ed, Elsevier.
7. Meleis, E. Theoretical nursing: Development and Progress. Philadelphia: Lippincott Co.
8. سایر کتب و مجلات معتبر مرتبط با نظریه ها و الگوهای پرستاری

تهیه و تنظیم: دکتر حق شناس

تاریخ: بهمن ماه 1403